

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ προγραμμάτων τῶν μαθημάτων τῶν τετρατάξιων
δημοτικῶν σχολείων τῶν ἀρρένων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α' ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

*Ἐγκοντες ὑπὸ δύψην τὸ δέρθρον Ιον τοῦ περὶ δημοτικῶν
σχολείων τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834 νόμου, τὸ δέρθρον 1 τοῦ
περὶ συστάσεως τοῦ διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις τῆς 11 Ια-
νουαρίου 1878, Χ.Θ' νόμου καὶ τὸ δέρθρον 11 τοῦ περὶ τοῦ
διοργανισμοῦ τῶν σχολείων τῆς στοιχείωδος ἐκπαίδευσης
καὶ κατεργάσσεως τοῦ ταμείου τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευ-
σης τῆς 12 Δηγούσθου 1892, Β.Π.Ε' νόμου, καὶ ἐπιδημοτικοῦ
νὰ καταστήσωμεν, ὅσον ἐκ τῶν μαθημάτων καὶ τῆς
ἀλληλουχίας αὐτῶν ἔκπατται, τὴν ἐν τοῖς τετρατάξιοις

δημοτικοῖς σχολείοις τῶν ἀρρένων τελουμένην παιδεύειν
ἔμα μὲν προσαρμοζόμενην πρὸς τὰς ἐκάστοτε προφανομέ-
νικς ψυχικάς τε καὶ σωματικάς δυνάμεις, ἔμα δὲ συμφω-
νοῦνταν πρὸς τὸ φύλον καὶ τὸν προορισμὸν τῶν ἐν αὐτοῖς
παιδεύειν τούς νεαρῶν ἐλληνοπατεῖδων προτάσσει τοῦ Ἡμετέ-
τέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαι-
δεύσεως Ἑπουργοῦ, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάσσομεν ταῦτα

*Ἀρθρον μόνον.

Τὰ μαθήματα, ἡ κατὰ τὰς διαφόρους τάξεις κατανο-
μη, ἡ ἀλληλουχία καὶ ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας αὐτῶν
κατὰ τὰ τετρατάξια δημοτικῶν σχολείων τῶν ἀρρένων ὅρι-
ζονται ὡς ἔπειται.

ΟΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

τοῦ τετρατάξιου δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων.

Μαθηματά	A'.	B'.	Γ'.	Δ'.	
Θρησκευτικά	3	3	3	3	
Ἑλληνικά	13	11	10	10	
Ἄριθμητική	3	3	3	3	
Γεωμετρία	—	—	—	2	
Ἱστορία	—	—	2	2	
Γεωγραφία	—	2	2	2	
Φυσ. ιστορία	—	—	2	2	
Φυσική	—	—	—	2	
Ὦδικη	3	3	3	3	
Ἑγειραχοία	—	—	9	9	
Καλλιγραφία	—	2	2	2	
Γυμναστική	4	4	3	3	
*Ἀθροισμα ώρῶν	26	28	32	36	

Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων

τοῦ τετρατάξιου δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων.

Α.	Β.	Γ.	Δ.	Ε.	Ζ.	Η.	Θ.	Ι.	Κ.	Λ.
ΤΑΞΙΣ Α'.										
9—11	Ἐλληνικὰ	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Πρωτοβάθμιος
11—12	Γυμναστική	Γυμναστική	Γυμναστική	Γυμναστική	Γυμναστική	Γυμναστική	Γυμναστική	Γυμναστική	Γυμναστική	"
2—3	Θρησκευτικά	Ἄριθμητική	Ἄριθμητική	Ἄριθμητική	Ἄριθμητική	Ἄριθμητική	Ἄριθμητική	Ἄριθμητική	Ἄριθμητική	"
3—4	Ωδική	Θρησκευτικά	Θρησκευτικά	Θρησκευτικά	Θρησκευτικά	Θρησκευτικά	Θρησκευτικά	Θρησκευτικά	Θρησκευτικά	"
ΤΑΞΙΣ Β'.										
9—10	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ὀ. ἀρχ. δευτεροβάθμιο.	
10—11	Θρησκευτικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	"	"
11—12	Ωδική	Καλλιγραφία	Θρησκευτικά	Ωδική	Θρησκευτικά	Ωδική	Θρησκευτικά	Ωδική	Ωδική	"
2—3	Ἄριθμητική	Γεωγραφία	Θρησκευτικά	Ἄριθμητική	Γεωγραφία	Ἄριθμητική	Γεωγραφία	Ἄριθμητική	Ἄριθμητική	"
3—4	Γυμναστική	Γυμναστική	Θρησκευτικά	Γυμναστική	Γυμναστική	Θρησκευτικά	Γυμναστική	Γυμναστική	Καλλιγραφία	"
ΤΑΞΙΣ Γ'.										
8—9	Ἄριθμητική	Θρησκευτικά	Ἄριθμητική	Θρησκευτικά	Ἄριθμητική	Θρησκευτικά	Ἄριθμητική	Θρησκευτικά	Ο νεώτ. δευτεροβάθμιο.	
9—10	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	"	"
10—11	Καλλιγραφία	Ἔγνωγραφία	Φυσ. ιστορία	Ἔγνωγραφία	Φυσ. ιστορία	Ἔγνωγραφία	Φυσ. ιστορία	Ἔγνωγραφία	"	"
11—12	Γυμναστική	Ἐλληνικά	Γεωγραφία	Ἐλληνικά	Γεωγραφία	Ἐλληνικά	Γεωγραφία	Ἐλληνικά	"	"
2—3	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Γεωγραφία	Ἐλληνικά	Γεωγραφία	Ἐλληνικά	Γεωγραφία	Ἐλληνικά	"	"
3—4	Ιστορία	Ωδική	Γυμναστική	Ωδική	Γυμναστική	Ωδική	Γυμναστική	Ωδική	Γυμναστική	"
ΤΑΞΙΣ Δ'.										
8—9	Ἴστορία	Φυσ. ιστορία	Γεωγραφία	Ἴστορία	Φυσ. ιστορία	Γεωγραφία	Ἴστορία	Φυσ. ιστορία	Ο πρωτοβάθμιος τὴν ιστορίαν και γεωγραφ.	
9—10	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	"	"
10—11	Γυμναστική	Γυμναστική	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Ἐλληνικά	Γυμναστική	Ἐλληνικά	Γυμναστική	"	"
11—12	Ἐλληνικά	Ωδική	Γεωμετρία	Ἐλληνικά	Γεωμετρία	Ωδική	Γεωμετρία	Ωδική	Ἔγνωγραφία	τὴν Φυσικ. ιστορίαν.
2—3	Ἄριθμητική	Θρησκευτικά	Ἄριθμητική	Θρησκευτικά	Ἄριθμητική	Θρησκευτικά	Ἄριθμητική	Θρησκευτικά	Ο Διευθυντής πάντα	
3—4	Καλλιγραφία	Γεωμετρία	Ἔγνωγραφία	Φυσική	Καλλιγραφία	Φυσική	Καλλιγραφία	Φυσική	τὰ λοιπά.	

Αἱ δύοτε τῆς γυμναστικῆς κατὰ τὸ 6^ο ἔξαμνον δέοντα νῦν μετατοπίζωνται τὴν πρώτην πρὸ τῆς ἐνάρξεως; τῶν ἄλλων ἀριθμάτων, ἡ μετά τὸ τέλος αὐτῶν μετὰ μετημέριαν ποθεὶς ἀποφυγὴν τοῦ ὑπερβολικοῦ κακύστων.

Ωτεδέοτε; κατὰ τὸ 6^ο ἔξαμνον ἡ διδασκαλία ἔχεται τῶν μὲν δύο κατωτέρων τάξεων ἀπὸ τῆς 3ης δύοτε, τῶν δὲ δύο τοῦ ἀνατέρων ἀπὸ τῆς 7ης, καὶ μετὰ μετημέριαν ἀπὸ τῆς 3ης δύοτε δίλον τῶν τάξεων.

Σημ. Πρωτ. διδασκαλίας;	Πρωτοβάθμιος	30
"	Ἄρχ. δευτεροβάθμιος	30
Νεοτ.	"	32
Διευθυντής		30

Ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῶν μαθημάτων
τοῦ τετρατάξιου δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων.

Α' Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἡ ὑπαρχία, ἡ ἄγάπη καὶ ἡ πανταχοῦ
παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Προσευχαῖ.

1. Εἰς τὸ δύναμα τοῦ πατρός.
2. Ἐξεγερθέντες τοῦ ὑπνου.
3. Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν.

Ιστορίαι, ὁπτά, τροπάρια, κατηγορίες.

1. Ἰστορίαι τοῦ Ἰωσήφ.—«Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν πτητήρα σου» (Ἐβδομ. 20, 12). «Ἡ γ' καὶ ἡ ὁ' ἐντὸλη».
2. Κλῆσις τοῦ Ἀβραὰμ.—«Πίστευον τῷ Θεῷ καὶ ἀντιληφεταὶ σου» (Σφράχ 2, 6).
3. Ἀβραὰμ καὶ Λώτ.—«Εἰρηνεύετε, ἀδελφοί, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἄγαπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» (Β' Κορινθ. 13, 10).

4. Ἡ Φιλοξενία τοῦ Ἀβραὰμ.

5. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.—«Ἐύλογία πατέρος στρίζει οἰκουμένην τέκνουν, κατάρρει δὲ μητρὸς ἐκρίζει θεμέλια» (Σφράχ 3, 9).

6. Ἡ σαῦτη καὶ Ἱακὼβ.—«Ἄποθεμενοι τὸ φεύγον, λαλεῖτε ἀλλήλειν» (Ἐφερ. 4, 25).

7. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Δέξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ» (Λουκ. 2, 14). — Τὸ γ' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

8. Ὁ Ἰησοῦς δωματεῖται.—«Τὰ τέκνα, ὑπκούνετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα» τοῦτο γάρ ἔστιν εὐχέρετον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20).

9. Ἡ δάπτισις τοῦ Ἰησοῦ.—Τὸ ε' ἔρθρο, τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

10. Ὁ ἐν Κανᾶ γάμος.

11. Ὁ Ἰησοῦς φίλος τῶν παιδίων.—«Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά τῶν γάρ τοιούτων ἵστιν ἡ θειαλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 10, 14).

12. Ἡ ἀνάστασις τοῦ ιτιοῦ τῆς ἐν Ναΐν ἔρημας.—«Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατά ἔστι παρὰ τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 17).

13. Τὰ πάθη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ.—«Ἄγαπα πάτε τοὺς ἔχρονους ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρράμενους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς» (Ματθ. 5, 44).

14. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.—«Τὸ ε' ἔρθρο, τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως».—Χαροπέδιον (πεστάνω).

Προσευχαῖ.

1. Ἄγιος ὁ Θεός.
2. Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
3. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, δὲ προδεξάμενος τὰ παιδία.

Ιστορίαι, ὁπτά, τροπάρια, κατηγορίες,
παραβολαῖ.

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.—«Ο Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῷ γῇ, πάντα δέ σα φέρειν ἐπίστευεν» (Ψαλμ. 115, 3). Τὸ α' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

2. Ἡ πρώτη ἀμαρτία.—«Τὰ ὄφώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6, 23).

3. Ὁ κατακλυσμός.—«Οἱ παράνομοι, ἔξοδοι υπευθύνονται, σωτηρία δὲ δικαίων περὶ τὴν Κυρίων» (Ψαλμ. 36, 38).

4. Ὁ πύργος τῆς Βαβέλης.—«Ο Θεὸς ὑπερφράνοις ἀντιστέστηται, ταπεινώστι δὲ διδώστι γάρον» (Α' Πτέρος 5, 2).

5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (ἐκτενέστερον).—«Οὕτω γάρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὅπτε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» (Ιωάν. 3, 16). — Η γέννησις σου Χριστέ ὁ Θεός (ἀπολυτικοί).

6. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.—«Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ὄχαγωντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 20).

7. Ἡ βάπτιση τοῦ Ἰησοῦ (ἐκτενέστερον).—«Ο πιστεύεταις καὶ βαπτίσεις σωθήσεται» (Μάρκος 16, 16).

8. Ὁ ενσπλαγχνός Σαμαρείτης.—«Μακάριοι δι-
έλεγοντο οἵ αὐτοὶ ἐλεημόνοι» (Ματθ. 5, 7). «Δι-
νεῖτε θεῷ δὲ ἑλεῶν πτοχὸν» (Παρουσ. 19, 17).

9. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου.—«Πᾶς δὲ ὃ ἔλεων ἔστιν ταπεινωθήσεται, δὲ ταπεινῶν ἔστιν τὸν ὑφιστήσεται» (Ιωάν. 18, 14).

10. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.—«Ο πιστεύων εἰς ἡμὲν οὐ μὴ χωρέντων εἰς τὸν αἰῶνα» (Ιωάν. 11, 25).

11. Ἡ θριαμβευτικὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Τερουσαλήμ εἰσιδοσ.

12. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος.—«Ἐγὼ εἰμι δὲ ἔρτος τῆς ζωῆς· δὲ ἐρχόμενος πέρος με σὺ μὴ πιεῖσθαι καὶ δὲ πιστεύων εἰς ἡμὲν οὐ διψήστη πάστος» (Ιωάν. 6, 35).

- Τὰ πάθη, ὁ θάνατος καὶ δὲ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ (ἐπανάληψις).—«Ἄντη ἴστιν ἡ ἐντὸλη ἡ ἡμέρα, ἵνα ἀγράπτε ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησαν ὑμᾶς» (Ιωάν. 15, 12).

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Η ἀληθινὴ εὐδέσθεια πίστις, ἐλπίς, ἄγαπη.

Προσευχαῖ.

1. Κύριε ὁ τελεπανάγιον σου Πνεῦμα.
2. Βασιλεὺς οὐρανίε.

Ιστορίαι, ὁπτά, τροπάρια, κατηγορίες, περα-
βολαῖ. Εὐαγγέλιον (ἐν μεταρρήσει). Γεωγρα-
φία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.—«Ως ἐμεγαλύνῃ

τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐπίσησας» (Ψαλμ. 103, 1). — «Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεός τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐκένω Θεοῦ ἐποίησεν αὐτὸν» (Γεν. 1, 27). — Τὸ α' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

2. Ἡ πρώτη ἀμάρτια. — «Ως ἀπὸ προσώπου σοσσεως φέγγει ἀπὸ ἀμάρτιας» ἐξαν γάρ προσέλθης, δήκειται σε ὅδοντες λέοντος οἱ ὀδόντες αὐτῆς ἀντιροῦντες ψυχῆς ἀνθρώπων» (Στράζ. 21, 2).

3. Κάιν καὶ Ἀδελ. — «Οὐ φρενεύεις» (Ἐξοδ. 20, 15). — «Ἄνδρες αἰμάτων καὶ δόλων θελεύστεκι Κύριος» (Ψαλμ. 5, 6).

4. Ὁ κατακύνσιμος. — «Οἱ πρέσβειοι εἰσοιδεύεινται συνται, σωτηρίας δὲ δικίων παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38).

5. Βίος Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ.

α') Κλῆσις τοῦ Ἀβραὰμ. — «Φθείρουσιν ἡγη χρηστὰ ἑμίλιαι κεκλιται» (Κορινθ. Α' 15, 33).

ε') Ἀβραὰμ καὶ Λάωτ. — «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοι, δι τοι αὐτοι νιοι Θεοῦ αληθήσονται» (Ματθ. 5, 9).

γ') Φιλοξενία τοῦ Ἀβραὰμ. — «Τῆς φιλοξενίας μὴ επιλανθάνεσθε» (Ἑβρ. 13, 1).

δ'. Καταστοφοῖ τὸν Σοδόμων — «Φιδᾶς κατέρλεξεν ἀμαρτωλοὺς» (Ψαλμ. 15, 18).

ε'. Γάμος τοῦ Ἰσαάκ. «Εὐλογία πατρὸς στηρίζεις οἰκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἱερίσοις θεμέλια» (Στράζ. 3, 9).

6). Ιστορία τοῦ Ἰακὼβ. — «Ο σὺ μισεῖς, ίτερον μὴ ποιησθεῖς» (Των. 4, 15). — Πάντα δισ ἀπὸ θελητε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἀνθρώποι, οὗτοι καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 12).

7). Ιστορία τοῦ Ἰωσήφ. — «Τομεῖς ἐθουλεύσασθε κατ' ἕπον εἰς πονηρό, δὲ δὲ Θεος ἐθουλεύσατο περὶ ἑμοῦ εἰς σχάθε». (Τέν. 50, 20). — «Ἡ ε' ή δ' καὶ ή ή ἐντολή.

8). Μωυσῆς.

α') Ἡ γέννησις τοῦ Μωσέως καὶ ἡ δρυγή ἀντοῦ εἰς γῆν Μαδική. — «Εὐλογημένος ὁ ἀρθρωπος, δι πίπουθεν ἐπὶ Κύριον» (Ἴερ. 17, 7).

β') Ἡ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἔξιοδος. — «Καὶ ἐπικάλεσαὶ με ἐν ἡμέρῃ θλιψεως καὶ ἐξελούμασι σε» (Ψαλμ. 49, 15).

γ') Η νομοθεσία σε. — Αἱ δέκα ἐντολαί. — (Ἑξοδ. 20, 1-18). Αὕτη ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀγάπη ἐντολάς αὐτοῦ πράσματος (Α'. Ιωάν. 5, 3). «Οὐαὶ τῷ τοῦ ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ δὲ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α'. Ιωάν. 3, 24).

δ'). Η διατριβή εἰν τῷ ἔρημῳ μεταφράσει. — «Οἰκτίρων καὶ ἐλθεών δι Κύριος, μακρόθυμος καὶ ποιεύλεος» (Ψαλμ. 102, 8).

ε') Ο θάνατος τοῦ Μωσέως. — «Μνήμη δικαιών μετ' ἔκρυψιν, δύρμα δὲ ἀπεβούς σθίννυται» (Πτυχ. 10, 7).

9. Ο Ἰησοῦς τοῦ Ναοῦ. — «Ισχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς μηδὲ φοβηθῆς, δι τοι μετά σου Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα, οὐ ἐξα πορεύῃ» (Ιησ. Ναοῦ 1, 9).

10. Κριταί.

α') Γεδεών. — «Ἄγαθον πεποιήνεις ἐπὶ Κύριον

ἡ πεποιήνεις εἰπ' ἔνθετον» (Ψαλμ. 118, 8).

β') Η θεοφανεία τοῦ Σωτῆρος. — «οι πατέρες εκτρέψετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοοθεσίᾳ Κυρίου» (Ἑρεσ. 6, 4).

11. Σαούλ. — «Ο ἐξα σπείρη ἀνθρωπος, τοῦτο καὶ θερπεῖς» (Γαλατ. 6, 7).

12. Δασιδ καὶ Γολιάθ. — «Κύριος ὑπερηράνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ διδωπι χάριν» (Παροιμ. 3, 34).

13. Ο Δασιδ βασιλεὺς. — «Ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταιὲν χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑψωτε ὑμεῖς ἐν καιρῷ» (Α'. Πέτρ. 5, 6). «Ἐλέγοντας με δ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεος σου καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν οὐετηρίων σου ἐξαλειψον τὸ ἀνόητη μου» (Ψαλμ. 50, 1).

14. Ἀβραὰμ. — «Οὐρανοὺν καταγελῶντα πατρὸς καὶ ἐπινάζοντα γῆν; μητρὸς ἐπικύπων αὐτὸν κόρωνες ἐπ τῶν φρεγγών και καταρράγονταν αὐτὸν νεοστοι ἀτελν» (Παροιμ. 24, 17).

15. Σοδομών. — «Τοὺς ἀγχωπῶντας πορίαν ἀγχαπτ ὁ Θεός» Στράζ. 4, 1).

16. Ιωά. — «Μακάριοι οἱ πρεσβεῖς, δι τοι αὐτοι κληρονομῆσον τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5).

17. Τωβίτ. — «Ἀνάγνωσις τοῦ κατὰ Ματθ. εὐαγγελίου» (25, 34—37).

18. Ο Ζαχαρίας ἐν τῷ ναῷ καὶ Ιωάννης ὁ βαπτιστής. — «Προσεύξασθε πρός με καὶ εἰσακούσομεν ἡμῶν» (Ιερ. 29, 12). «Ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 8). «Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 1, 5-25 1, 57-80.

19. Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. — Θεοτόκε προθύμε (τροπάριον).

20. Η γέννησις τοῦ Χριστοῦ. — «Οὐτω γάρ ἡγάπησεν ὁ θεός τὸν καρδιον, διτε τὸν οὐλὸν αὐτοι τὸν μονογενῆ ἐδοκεν» (Ιωάν. 3, 16). Τὸ γέρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ανάγ. Εὐαγγ. Λουκᾶ 2, 1—21.

21. Η διάπτωσις. — «Ἐν Ιορδάνῃ διατίθεντον σου, Κύρε (τροπάριον). — Ανάγνωσ. Εὐαγγ. Ματθ. 3, 13—17.

22. Η ἐκλόγη τῶν μαθητῶν. — «Οστεις δὲ διαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοὺς καὶ ἐρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής» (Λουκ. 14, 27).

23. Ο διφων πλούσιος. — «Μὴ μεριμνήσῃτε λέγοντες τὶ φάγωμεν η τί πιωμεν η τι περιβάλλομεθα, ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὸν θεατείαν τοῦ Θεοῦ καὶ πάντα ταῦτα προτεθῆσατ ἡμῖν» (Ματθ. 6, 31). «Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκ. 12, 16—21, καὶ Ματθ. 6, 19—34.

24. Ο ἀδροδιατος πλούσιος καὶ ὁ πτωχός Λάζαρος. — «Μακάριοι οἱ θελημονες, δι τοι αὐτοι εἰλεθηρόνται» (Ματθ. 5, 7). «Διανείτε Θεῷ ὡς θεατὴν πτωχῶν» (Παροιμ. 19, 17), Ανάγνωσ. Εὐαγγ. Λουκᾶ 16, 19—31.

25. Ο ἀστωτος νιός. — «Μετανοεῖτε ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 2 καὶ 8). Ανάγ. Εὐαγγ. Λουκᾶ 15, 12—32.

26. Η ἀνάληψις τοῦ Ιησοῦ. — Τὸ γέρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

27. Η Πενεκοστή. — Τὸ γέρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ανάγν. Πράξεων Αποστόλων 2, 1—18.

28. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς. — «Η θεάς, τὰ ὄρια, τὰ ὄρη, αἱ λίμναι καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῆς αἱ ἐπαρχίαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπιστημονεσι πόλεις.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

'Ο Ινδοῦς Σωτήρ τοῦ κόσμου.

Προσευχαί.

1. Κύριε δ Θεός πάνων δ τῆς ἀληθοῦς σοφίας δόηγε.

'Ο διος καὶ οὐδεὶς καλία τοῦ Σωτῆρος. Ἰστορίαι, ψυτά, κατηγορίαι, πραβολαί, τροπάρια. Εὐαγγέλιον (εν μεταρχήσει). Γεωγραφία τῆς ἄγιας γῆς.

1. Ἐπανάληψης πάντων τῶν διδαχήντων κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐν συνεχείᾳ.

2. Ἡ Υπαπαντὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. — «Ο πιστεύας σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16). «Νῦν ἀπολένεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα» . . . (Λουκ. 2, 29). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Δουκᾶς 2, 22—40.

3. Ὁ θάνατος τοῦ Ἰωάννου. — «Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ φυγὴν μὴ δυναμένων ἔλαβαν» (Ματθ. 10, 28). «Μαζάρουσι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης, διτὶ αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 5, 15). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 14, 1—12.

4. Οἱ πιεσμαῖς τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τῇ ἑρμῷ. — «Γρηγορεῖτε καὶ προτεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμὸν» (Ματθ. 26, 41). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 4, 1—12.

5. Η ἐν τοῦ ναοῦ ἐκδίωξις τῶν πωλούντων καὶ διγοράζοντων. — «Οἱ δικῆς μου οἵοις προσευχῆς» (Ησ. 56, 7). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ἰωάν. 2, 12—17.

6. Η παραβολὴ τοῦ σοπέρου. — «Μαζάρουσι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν» (Λουκ. 11, 28). Ἀνάγνωσις Εὐαγγέλιο. Ματθ. 13, 4—23.

7. Τὸ μέγα δεῖπνον. — «Οστεῖς οὐ βεστάζει τὸν σταυρὸν αὐτὸν καὶ ἔρχεται ὅπιον μου, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητῆς» (Λουκ. 14, 27). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Λουκᾶς 14, 16—25.

8. Η παραβολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου. — «Ἐάν μη ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ μαζῶν ἀφῆσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν» (Ματθ. 6, 15).

9. Η παραβολὴ τῶν ταλάντων. — Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου. Ματθ. 25, 14—30.

10. Η παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων. — Ἰδού ὁ νυνικὸς ἔρχεται (τροπάριον). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 25, 1—14.

11. Η παραβολὴ τῆς μελλούσης κρίσεως. — «Ο Θεὸς ἀποδώσει ἱκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα καύτοῦ» (Ρωμ. 3, 6). Τὸ ια., καὶ ιε'. ἔρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου. Ματθ. 25, 31—46.

12. Ο Ἰησοῦς ἐν Γεθσημανῷ. — «Πάτερ μου, εἰ δύνατόν ἐστιν παρελθεῖν ἡπὲρ ἡμῶν τὸ ποτήριον τοῦτο πλὴν οὐχ ὡς ἦγε θέλω, ἀλλ' ὡς σύ» (Ματθ. 26, 39). Σήμερον κρεμάσται ἐπὶ ἔνδυον (δοξαστικόν).

13. Η ἐμφάνισης τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς μαθητάς του μετὰ τῶν ἀνάστασιν. — «Ἄν τινων ἀφίητε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίεται κύπελλος. Ξάν τινων καταπῆνται τὰς ἀμαρτίας, ἀφίεται κύπελλος» (Ιωάν. 20, 29). Ἀνάγνωσις Εὐαγγέλιο. Λουκ. κεφαλ. 22, 23, 24. Εὐαγγ. Ματθ. 26, 27, 28.

Γεωγραφία τῆς Ἅγιας γῆς. — Λεπτομερέστερά

τινα περὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν πόλεων τῆς Παλαιστίνης

Κατάκηπτες.

1. Τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.
2. Περὶ ἑκάκημας.
3. Τὰ μαστήρια.
4. Ηερὶ προσευχῆς. — Ἐργανεία τῆς Κυριακῆς προσευχῆς.
5. Οἱ δικάλογοι.

Β'. ΕΩΔωνικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία) — Ανάγνωσις — Γραφὴ — Γραμματικὴ — Ποιηματα.

Α'. Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία).

1. Σχολεῖον — Λίθουσα παραδόσεως; μαυροπίνακι, θρηνίᾳ, ἔδρᾳ, εἰκόνες, Βιβλία, ἀλάκια.
2. Εκκλησία. — Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς εἰκονοστάσιον, χρυσοῖς έπιπλοι, ἀράμοι.
3. Μέρη τῆς οἰκίας. — Δωμάτια, αἰθουσαί, μαγειρεῖον, ἰστικάριον, ὑπόγειον, κλίμαξ, αὐλή, κῆπος.
4. Δοματόποιον. — Τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιντρον, κατόπτρον, ικανιθήση, κιβώτιον, γραφεῖον, εἰκόνες, κλωσίον, κανάριον.
5. Κοιτών. — Εικονίσματα, κανινάλα, κλίνη.
6. Εστιατόριον. — Επιτραπέζια σκεύη· πινάκια, κοχλιάσια, μαχαιρίσια, φιάλαι, κτλ.
7. Μαγειρεῖον. — Μαγειρικὴ σκεύη· χύτραι, χωνίον, ἴγνιον, πυράγρα, τρίπτης κτλ.
8. Αὐλὴν. — Τὰ συνανθρωπευόμενα ζῷα· κύνιν, γάτα, ἵππος, ῥρυμές, ἀλέκτωρ, νῆστος, κχνή.
9. Κηπούς. — Δένδρα· ἀμυγδαλάκι, μηλέα, κέρατοι, θερικούσσαι, ροδακινέα, κινδυνέα, δαμασκηνέα, συκαί. «Ἄνθη· ῥόδος, ἵα, νέρονισσος, κρίνοις: Ζώα στροβίνα, ἀγδένια, φυχζί (πεταλούδες), χρυσοπηλολόνικα, κάμπαι». Οργανών χρυσούρακας δίκερον, πιύνον, ἀξίνην, πλέκευς, ποτιστήριον, δρέπανον, χειρόμαξα. Σίδηρος.
10. Οικογένεια. — Πατήρ, μήτηρ, προμήτωρ, πάππος, ἀδελφαὶ ὑπέρτεια.
11. Νοιύσματα. — Μονόλεπτον, δίλεπτον, πεντάλεπτον, δεκαλεπτον, δραχμή, πεντάδραχμον. Χαλκός, χρυσός, ςργυρος.
12. Μουσικὴ δργανα. — Κιθάρα, τετράχορδον, σάλπιξ, αὐλός, πλαγιαύλος, κλειδωνήμβαλον.
13. Στρατιωτικὴ δργανα καὶ ὄπλα. — «Οπλον, πιστόλιον, πολύγωνον, τηλεβόλον, ξίφος, λόγχη, σημάτια, ποτητής, δήιδες, πασσόπια.
14. Μουσικὴ υπηρεσίανα. — Λαρῆρα τιμητήριοι, τροχόδρομος, πλόσιον, ἀπόβολοι. Γαιόλαθραξες.
15. Τὸ ἀνθρόπινον σύμπα. — Τὰ μέρη καὶ ὁ σκοπὸς ἐπάστον αὐτῶν χείρες, πόδες, ὄφθαλμοι, ὤτα κτλ.

16. Ἐπιμέλεια τοῦ σῶματος. — Ἔγρηγορίσι, ὑπνος, πλάσματον, κτήνισμα κτλ.
17. Ἐνδύματα. — Παχύζα, λεπτά, καθαρά, καθαρίσματα αὐτῶν, ἐνδύσις, ἔκδυσις.
18. Ἐορταί. — Τα Χριστούγεννα, τοῦ ἡγίου Βασιλείου, τὸ Πάσχα καὶ αἱ ἐκεσταχοῦ τοπικὰ ἡορταὶ.

B'. Ἀνάγνωσις.

Ἀνάλυσις λέξεων εἰς τὰ συστατικά γένηται εἰς τούτων εἴτε σύνθετις τῶν αρχικῶν διδούμενων λέξεων ή καὶ ἀλλών ὁμοίων τούτων. — Ανάγνωσις ἐπτακτικός καὶ λογική ἀπλῶν προτάτεων καὶ λόγων συνεχοῦς.

G'. Γραφή.

Γραφὴ τῶν γραμμάτων, τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων τῶν ἐκάπιστοτε κατὰ τὴν ἄναγνωσιν διδούμενών. Γραφὴ ἀπλῶν προτάτεων. Καθημερινὴ κατ' οἶκον γραφικὴ ἐργασία.

A'. Γραμματική.

Κατὰ τὴν τάξιν ταύτων δὲν γίνεται εἰς ιδιαίτερας φρασές ή διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς ἀλλὰ διδάσκονται τὰ προστίκοντα εἰς αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματικήν

1. Ἀνάλυσις τῶν προτάτεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβάς καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς γράμματα, καὶ ἀντιτρόφως σύνθεσις τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβάς, τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάτεις.

2. Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήντα, σύμφωνα καὶ διφθόγγους. Διατετακτά σημεῖα.

3. Διάκρισις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλαβήσους, δισυλλαβήσους καὶ πολυσυλλαβήσους. — Οἱ τόνοι, τὰ πενεύματα.

4. Διάκρισις καὶ ὄνοματά τῶν σημείων τῆς στίξεως κόμμα, μέση στιγμή, τελεία στιγμή, ἐρωτηματικόν καὶ θαυματικόν.

Ὀρθογραφία.

Γραφὴ τῶν κατὰ τὰς γραμματικὰς ἀσκήσεις ἐξετασθεῖσῶν λέξεων εἴτε ἀπὸ τῶν ἄναγνωστικῶν θεῖον καὶ ἀπὸ τῶν πίνακος ἀντιγραφομένων εἴτε καὶ καθ' ὑπαγόρευτων.

E'. Ποιήματα.

1. Ἡ μάτη μου.	(Α. Κατακούνηνος)
2. Τὰ διάθημαν σάνη.	
3. Μὰ βαδανίζετε τάσσαδη γάδα.	"
4. Ἡ πτωτά (ώραια ἀνατέλλει).	(Άγγ. Βλάχος)
5. Ὁ μόνος ποιητής.	(Α. Κατακούνηνος)
6. Τονιός πρὸς τὸν Θεόν.	(Άγγ. Βλάχος)
7. Ὁ διθαλάσμος τοῦ Θεοῦ.	(Ν. Καλογερόποιλος)
8. Θεός.	(Α. Κατακούνηνος)

ΤΑΞΙΣ Β'.

Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία) —
Ανάγνωσις — Γραμματική — Ποιήματα.

A' Αεκτικαὶ ἀσκήσεις. (Πραγματογνωσία).

1. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. — Τὰ μέρη αὐτοῦ κεφαλή, κορμός, στόμα.

2. Αἱ τροφαὶ τοῦ ἀνθρώπου. — Ἄρτοι, κρέας, ὄψη, ρυζός, σάρκα.

3. Φωτιστικά μεσαὶ καὶ υαλοί — Λάρνακα, κηρία, ἔλατον, πετρέλαιον, κέριφος, πυρεῖα, θεῖον, πίσσα.

4. Αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων. — Σκηνὴ, καλύθη, σίκινο, μέγαρον, ἀνάκτορον.

5. Τόποι διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων. — Πόλις, χωρίον, καπαλιάς.

6. Χωρίον. — Χωρικοί, ἀγροτικαὶ οἰκίαι, φρέαρ. Ἐργα καὶ θίος χωρικῶν ἀγρός, ζητροφόν, σίτος, κρεθή, ἀράβοσιτος, γεώμηλος θεῖος; αἴξ, αἴξ, πρόβατον, ὄνος, κέρδος, μέλισσα, περιστέρα, χελιδόνα, ἄρπες, κάνθαρος, νυκτερίς.

7. Στρατιωτῶν εἰδῶν. — Πεζός, ιππεῖς, πυροβοληταῖς, χωροφύλακες, παταγονοί, παταγονές, παταγονικοί, ὑπαχωρικοί αἴρομαχοι.

9. Ναυτῶν δίοις. — Ναύτης, λέμβος, ιστιοφόρος πλοίουν, ἀπτόπλοιον, θωρητόν, καταδύομένον, τορπιλούδιον, λεμβούχος.

10. Αἱ λιέων δίοις. — Θάλασσα, ἀλιεία, ἀλιευτικὰ πλωτάρια, ἀλιευτικά δρυγανά ίχθυες, κέρατος, ἔγχειλος, σαρπίδιλλα, μαλάκια, ὄπταποις, πίνη, ἔγνοι (ἔγνοι), φύκη.

11. Δάσος. — Δάσος φρεσκός, δρῦς, πεύκη, ἐλάτη, πλάτανος, καστανιά, λεύκη. Ζῶα λαγών, ἔλαφος, ἀλώπηκη, πίθηκος, λύκος, δρόκος, τίγρης, λέων, ἐλέφας; κυρδαλός, πέρδι, ιέραξ ἀετός; χελώνη, σαύρα, μύς.

12. Ηλικίαι. — Νήπιον, παιδίον, ἀνήρ, γέρων κοράσιον, δεσποτίνη, γυνή, γραῦσις.

13. Επιτηδεύματα. — Χειρόναξ, ἔμπορος, γεωργός, παικήν, κυνηγός.

14. Ο χρόνος. — Ετος, δρῖς τοῦ ἔτους; μήν, ἑδομάς, ημέρα, ώρα, λεπτόν, δευτέρολεπτον.

B'. Ανάγνωσις.

“Ασκησης εἰς τὰ ἀπταῖστας καὶ λογικῶν ἀναγνώσεων. — Εργητεία τοῦ περιεργούντος τῶν ἄναγνωστοκένων καὶ διέφραστοντος καὶ ἀποτρίζοντος ἀνάλυσις καὶ οἵθεν κατανόσις αὐτοῦ. ‘Ανάγνωσις ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

G'. Γραμματική.

Γραμματική.

1. Η ἀπλὴ πρότασις. — Οδηγίαι πρὸς εὑρεσίν καὶ σχηματισμὸν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀπλῶν προτάτεων διάκρισις τῶν συστατικῶν αὐτῶν.

2. Λήγουσα, παραλήγουσα καὶ προπαραλήγουσα.

3. Διάκρισις τῶν λέξεων εἰς ὄξετόνους, παραβούτονους κλπ., εἰς δισυνομίνας καὶ φιλουμένας.

4. Διάκρισις τῶν φωνήντων μαχαρί καὶ θραγεῖς συλλαβᾶς.

5. Τονιόμενος τῆς προπαραληγούσης καὶ θραχείας συλλαβῆς.

6. Πνευματισμὸς τῶν ἀπὸ υ καὶ ρ ἀρχομένων λέξεων.

7. “Οὐ νομάς οὐ σις αστικόν.

α') Ἀριθμός.

β') Γένος.

γ') Πτωτικό.

δ') Αρθρόν.

9. Κλίσις τῶν ὄνομάτων καὶ τοῦ ἀρ-

θροῦ.

10. Επιθετικός.

α') Προστήθετος ἀπὸ στόματος.

β') Ἐννοια τοῦ ἐπιθέτου.

γ') Τὰ γένη τοῦ ἐπιθέτου.

11. Πρᾶγμα.

α') "Εννοια του ρήματος.

β') Κλίσις του ένεργη. Ένεστάτος τῶν θερυτόνων.

12. Ἐν τῷ νυμί αι. — Αἱ προσωπικαὶ καὶ ὄνομα-
στικα.

13. Τὰ σημεῖα τῆς στίξεως. — Παρένθεσις,
εἰσαγωγικά, ἀποποιητικά.

Ορθογραφία. —

1) Διαιρέσις: τῶν λέξεων εἰς συλλαβής καὶ ζητηγραφή
κατόπιν.

2) Γραφὴ σύνταξικῶν, ἐπίθετων, ἔμμαχών καὶ προσω-
πικῶν ἀντωνυμικῶν, μόνον τῶν διδαχθέντων ἐν τῇ γραμμα-
τικῇ διδασκαλίᾳ, εἴτε ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ θελήσου εἴτε
καὶ ἀπὸ μηνύμης ἐτὲ μὲν τῶν μονοτολλάχων, διειλαβεῖσ-
καὶ ποιοτολλάχων, ὅτε δὲ τῶν δέκατον, παρέξιτόνων
καὶ προπαρθενόνων, τῶν περιπολέμων καὶ προτεριπο-
μένων, καὶ ἀλλοτε τῶν διστονούμενων καὶ φιλομένων λέ-
ξεων.

3) Ἀντιγραφὴ ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ θελήσου ἢ καὶ
γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ἀπὸ διδασκαλίας προτέσθων, ἀλλὰ πάντοτε
μετὰ προπομπήν κατατητην ἀντόπιον.

5) Συγχρήτηγραφὴ τῶν γυμνασμάτων, τῶν χρησι-
μεύντων εἰς τὴν ἐκάστοτε διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς.

Δ. Ποιήματα.

4. Ἡ πάρδικα.
 2. Ο Βορείας ποῦ τ' ἔμφρακιο.
 3. Η περιστερά.
 4. Τὸ δράσαν (εννα παιδάκι).
 5. Τὸ δέγγαρο.
 6. Ὁ ἐπαττῆς.
 7. Τὸ δρεπάνι (Εἰς τὸν προθάλασσον σας).
 8. Η ἐστέρα (ἡ θηρέα "άσθιν").
 9. Τὸ πρωΐ (ὁ πλιός τὰ δουνα).
 10. Εὐθινή προσευχὴ.
- (Γ. Ζαλοκώστας)
(Γ. Ζαλοκώστας)
(Αλ. Ραγκαδίνης)
(Αχιλ. Παράσχος)
(Άγγ. Βλάχος)
(ΗΑ. Τανταλίδης)
(Άγκ. Παράσχος)
(Άγγ. Βλάχος)
(Άγγ. Βλάχος)
(Άγγ. Βλάχος)

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ανάγνωσις — Γραμματική — Ποιήματα.

Α' Ανάγνωσις.

"Απαντοῦσις λογική καὶ θήθική ἀνάγνωσις. Ἐρμηνεία τῶν
λέξεων ίδιως τῶν ἀρχοργέων οὐσιαστικῶν καὶ τῶν ουθε-
τῶν καὶ παραγγάγων ἀπηρχεωμένη ἀνάλυσης τοῦ περιεχο-
μένου τῶν αναγνωστομένων.

Β' Γραμματική.

Γραμματική.

1. Ο ὑσιαστικά. —
- 2') Διάκρισις αὐτῶν εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀρχοργέων
καὶ τῶν συγκεκριμένων εἰς κύρια καὶ προσηγορικά.
- 3') Κλίσις ἀσυνακιέτων ὄνομάτων τῆς α', β' καὶ γ'
χλίσεως.
2. Οι κυριώτεροι περὶ τονισμοῦ κανό-
νες.
- α') Τονισμὸς τῆς παραληγάνσης.
- β') Τονισμὸς τῆς ληγούσης τῶν ὄνομάτων.
3. Συντακτική.
4. Ορθογραφία των συγκεκριμένων εἰς κύριας.
5. 'Επί θετα. — Γένητοι ἐπίθετοι καὶ θελυτοί αὐτοῖς.
6. Αντωνυμίαι.
- α') Προσωπικά.
- β') Δειπτικά.

γ') Ἐρωτηματικά.

7. Πρίμα τα. — Ο μέλλων καὶ οἱ τρεῖς ἀπλοῖ χρό-
νοι, ὁ ἔνεστός, ὁ παρατατικός καὶ ὁ ἀόριστος τῆς ἔνεργη.
καὶ θετητικῆς φωνῆς τῶν θερυτόνων.

8. Μετοχή. — Ο ἔνεστός καὶ ὁ ἀόριστος τῆς ἔνεργη.
φωνῆς.

9. Αἱ λιτταὶ.

α') Ηρθιδίαι.

β') Επιφρήματα.

Συντακτικόν.

α') Η λέπη πρότασις. — Γυποέγραψεν καὶ κατηγο-
ρύνεν.

β') Η πεπλατυμένη πρότασις. — Τὸ ζητικεύμενον καὶ
οἰτιατικήν.

Ορθογραφία.

Συνέχεια καὶ συμπλήρωσις τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην
τάξιν σχάστων.

α') Γραφὴ λέξεων οξετόνων, παροξυτόνων καὶ προπαρο-
ξυτόνων, περιστωμάνων, καὶ προπεριπολέμων, δασυ-
νομένων καὶ φιλουμένων, μάλιστα ἀπὸ μηνής.

β') Γραφὴ λέξεων κατὰ συλλαβᾶς διὰ τοῦ διαιρετικοῦ
σημέιου διαιρουμένων.

γ') Αντιγραφὴ κατὰ συλλαβᾶς ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ
θελήσου ἢ καὶ γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ἢ καὶ ἀπὸ
μηνής λέξεων, ἔχουσῶν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν δύο ἢ
καὶ τρία σύμφωνα, συνεκφωνουμένων μετά τοῦ ἀκο-
λουθοῦντος φωνήντος, ἢ χωρίζουμενα κατὰ τὸν συλ-
λαβικόν.

δ') Εμπειδωμάτων περὶ τονισμοῦ κανόνων.

ε') Ασκήσεις ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν θελυτῶν τῶν Επι-
θέτων.

γ') Γραφὴ λέξεων ἔχουσῶν διπλᾶ σύγφωνα.

ζ') Ζητήσεις παρὰ τὸν μαθητῶν καὶ εὑρετικὴν παντοδα-
πῶν λέξεων δασυνομένων, περιπολέμων, διαρρόων
συλλαβῆςμένων καὶ τῶν τοιούτων, αἰτινες ἢ μόνον
ἀπογέγγελται τοι πότε τὸν μαθητῶν ἢ μετὰ τὴν ἀπαγ-
γέλλουσαν γράψονται.

η') Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν προτάσεων καὶ σημειών
τελέων ὅλων.

θ') Συγχρήτηγραφὴ τῶν γυμνασμάτων, τῶν χρησιμεύ-
όντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς.

ι') Κατ' οἰκον ἀντιγραφὴ ἀναγνωσμάτων ἥδη καὶ κα-
λῶς κατανοηθέντων μερῶν ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ θε-
λήσου καθ' ἐκάστην.

Γ'. Ποιήματα.

1. Πρὸ τῆς Παναγίας.
 2. Τὸ ναυτόποιλο (Μὲ καρδιά).
 3. Παιδὶ μου ὥρα σου καλέ!
 4. Τὸ παιδὶ στὸ ποτάμι.
 5. Τὸ καλοκαρι.
 6. Τὸ φθινόπωρον.
 7. Ο κειμών.
 8. Η ἀνοιξις.
 9. Η θάλασσα καὶ τὰ ποτάμια.
 10. Η τυφᾶν ἀνθρώπως.
 11. Τίνος πρὸς τὸν Θεόν.
 12. Εἰρηνηδότης πυνὸς ιδὺ θιέν.
- (Αχ. Παράσχος)
(ΗΑ. Τανταλίδης)
(Γ. Βιζυνός)
(Γ. Βιζυνός)
(Ι. Καρασούτας)
(Άγγ. Βλάχος)
(Γ. Δροσίνης)
(Π. Σούτσος)
(Αλ. Παρακούπης)

εἰς μίκην χρονικήν μονάδα, διταν γινώσκη πόσον διανύει τὸ αὐτὸν κινήτον εἰς πολλὰς χρονικές μονάδας καὶ εἰς τὰ παρόμοια. (Σημειωτέον διτι καὶ ἐγτάνθη οἱ ἀριθμοὶ οἱ εἰσπρόχυμενοι ἐν τοῖς προσβλήμασιν ἔχουσιν δρᾶ καὶ διτι δὲν νῦν ἡνε τοιούτοις, διτε νῦν ἔχουσιν εἰς ακέραια ἀποτελέσματα). Τροπὴ μονάδων τοῦ ἐν χρήσει παρ' ἥμην μετρικοῦ συστήματος ἡπὶ μεγαλητέρους εἰς μικροτέρους καὶ τάναπαλιν.

Β'. Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-100, Ἐπτέλεσις ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων διὰ τῶν σημειών.

ΤΑΞΙΣ Γ'

Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραιῶν ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1-1000 καὶ πέραν αὐτῶν. Τὰ ἀπλούστατα ἐπὶ τῶν κλασμάτων. Ἀπλὴ μέθοδος τῶν τριῶν.

Α'. Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Οὐομασία καὶ ἑκάπτησης τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000. Ἔωδια τῆς ἐκατοντάδος. Ἀντιπαρθέζοντας τῆς ἐκατοντάδος πρὸς τὴν δεκάδα. Η διάφορος ἀλλαγὴ τῶν φυρίων κατὰ τὴν διάφορον πρὸς ἀλληλα θέσιν αὐτῶν. Πρόσθετος καὶ ἀρχίστρεσι τριφύλων ἀριθμῶν. Η ἔννοια τῆς γιγαντίας. Ἀντιπαρθέζοντας δεκάδης τὴν ἐκατοντάδα καὶ δεκάδα. Πολλαπλασιασμοὺς διψήφιους ἐπὶ μονοφύλων. Διαίρεσις ἀριθμῶν διψήφιων τῶν μονοφύλων. Προσβλήματα ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τῶν σταθμῶν, τῶν μέτρων καὶ τοῦ χρόνου. Προσβλήματα τῆς ἀπλῆς μεθόδου τῶν τριῶν διὰ τῆς ἀναγνώσης εἰς τὴν μονάδα. Οὐρανοὶ τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων. Οὐνομασίαι τῶν ἀριθμῶν ὅπερες εἰς πράξεις καὶ ὄντως σταθμῶν τῶν ἔξιγμάντων τῶν πράξεων. Τελείωσις διαίρεσις, ἀτέλης διαίρεσις. Τὰ εὐκολώτατα τῶν κλασμάτων (τὸ ήμισος καὶ τὸ τέταρτο).

Β'. Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ 1-1000 καὶ πέραν αὐτῶν. Αἱ τέσσαρες θεμελιωδεῖς πράξεις ἐπὶ ἀριθμῶν πολυνόμων. Τροπὴ μονάδων τοῦ παρ' ἥμην ἐν χρήσει μετρικοῦ συστήματος ἀπὸ μεγαλητέρους εἰς μικροτέρους καὶ τάναπαλιν. Προσβλήματα. Βάστανοι τῶν τεσσάρων πράξεων.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραιῶν ἐπὶ ἀριθμῶν πολυνόμων. Κλασματικοί, δεκαδικοί καὶ συμψιγγεῖς ἀριθμοί. Εἴρεσις τοῦ τόκου.

Ασκήσεις διὰ πολυψήρων ἀριθμῶν ἐπὶ τῶν 4 θεμελιωδῶν πράξεων. Πολλαπλασιασμοὺς καὶ διαιρέσεις μὲ τὴν μονάδα ἀκολουθουμένην ὑπὸ μηδενικῶν, Συντομίαι ἐν τῷ πολλαπλασιασμῷ καὶ τῇ διαιρέσει. Κλάσματικη μονάδα. Κλάσμα τοῦ τῆς ἀκεραιῆς μονάδας, κλάσμα μικρότερον καὶ μητρικόν τῆς ἀκεραιῆς μονάδας. Τελείωσις διαίρεσις πολλαπλασιασμούς καὶ διαιρέσεων εἰς θεμελιωδούς σταθμούς καὶ συμψιγγῆ. Τὶ καλεῖται μικτὸς καὶ τροποποιοῦτος εἰς κλασματική. Εξαγωγὴ τῶν ἀκεραιῶν μονάδων τῶν ἀπεριγρουμένων ἐν κλάσματι μείζον τῆς μονάδος. Τιδότητες τῶν κλασμάτων. Ἀπλούστησις τῶν κλασμάτων. Τροπὴ ἐπεριωνύμων κλασμάτων εἰς διμώνυμα. Αἱ 4 πράξεις τῶν

κοινῶν κλασμάτων. Προσβλήματα. Δεκαδική μονάδα. Η ἔννοια αὐτῆς. Γραφὴ καὶ ἀπαγγελία τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν. Πλέοντας οἱ δεκαδικοὶ ἀριθμοὶ ὡς κοινά κλάσματα. Ιδιότητες τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν. Τροπὴ ἐπεριωνύμων δεκαδικῶν εἰς μονάδους. Αἱ 4 θεμελιωδεῖς πράξεις ἐπὶ τῶν δεκαδικῶν κλασμάτων. Συμψιγγεῖς ἀριθμοί. Η ἐνοικία αὐτῶν. Πρόσθετος καὶ ἀρχίστρεσι τῶν συμψιγγῶν τοῦ κρύσταλλου καὶ βάρους. Η ἔρεσις τοῦ τόκου.

Β. Γεωμετρία.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Τὰ γεωμετρικὰ σχῆματα ἐξ ἀμέσου ἀντιληφθεῖσα κατανοούμενα.

1. Κύρδος.—Πέπετα τοῦ κύρδου ἡτοι ἐπιφάνεια αὐτοῦ. Ἔδραι τοῦ κύρδου καὶ πλήθος αὐτῶν. Ἀκμαὶ τοῦ κύρδου καὶ πλήθος ὀλότων. Εὐθεῖα γραμμὴ καὶ σημεῖα. Κορυφὴ τοῦ κύρδου καὶ πλήθος αὐτῶν. Σχῆμα τῶν ἀριθμῶν τοῦ τετραγώνου καὶ πλευραὶ αὐτοῦ. Σχέσεις τῶν πλευρῶν τοῦ τετραγώνου πρὸς ἀλλήλας καὶ περιμετρος τοῦ τετραγώνου. Ἐπίτετροι γωνίας (ὅρθη). Αἱ γωνίαι τοῦ τετραγώνου ίσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ ὅρθεις. Λιδάρχοι θέσεις δύο πεπτῶν πρὸς ἀλλήλης καὶ ὅρθεις. Παράλληλοι. Βεστικοὶ πῆχυς καὶ ὑποδιαίρεσις αὐτοῦ. Τετραγωνικὴ παλάμη κτλ. Μέτρησις εὐθεῖας γραμμῆς καὶ μέτρησις ἐπιφάνειας τετραγώνου.

2. Ὁρθογώνιον παραλληλεπίπεδον.—Πέπετα τοῦ ὁρθογώνιου παραλληλεπιπέδου ἡτοι ἐπιφάνεια αὐτοῦ. Ἔδραι καὶ πλήθος αὐτῶν. Ακμαὶ καὶ πλήθος αὐτῶν. Κορυφῆις καὶ πλήθος αὐτῶν. Ὁρθογώνιον παραλληλόγραμμον. Γύψαι καὶ βάσαις τοῦ ὁρθογώνιου παραλληλογράμμου. Σύγκρισις τοῦ κύρδου πρὸς τὸ ὁρθογώνιον παραλληλεπίπεδον. Σύγκρισις τοῦ ὁρθογώνιου παραλληλογράμμου πρὸς τὸ τετράγωνον (πρῶτον τὰ διοικητικά εἰναι τὰ διάφορα ἐν αὐτοῖς). Μέτρησις τοῦ ὁρθογώνιου παραλληλογράμμου (ἰματιδόν). Ερχαρμογάνη τῆς μετρήσεως τοῦ τετραγώνου καὶ τοῦ ὁρθογώνιου. Οὔσται καὶ ἀρχίστρεσι γωνίας. Μέτρησις αὐτοῦ. Ερχαρμογή ἐπὶ τοῦ ὁρθογώνιου. Πρόσθετα σχετικά πρὸς τὸ διδύκτηντα.

3. Κεκλιμένον παραλληλεπίπεδον.—Ἐδραι αὐτοῦ καὶ πλήθος αὐτῶν. Κεκλιμένον παραλληλόγραμμον. Βάσαις καὶ ύψος αὐτοῦ. Σύγκρισις αὐτοῦ πρὸς τὸ ὁρθογώνιον. Οὔσται καὶ ἀρχίστρεσι γωνίας. Μέτρησις αὐτοῦ. Ερχαρμογή ἐπὶ τοῦ ὁρθογώνιου. Πρόσθετα σχετικά πρὸς τὸ διεύθυντα.

4. Ὁρθοτριγωνικὸν πρίσματος.—Οὐοίσια ἐποπτεία τοῦ ὄρθου τριγωνικοῦ πρίσματος. Πλάθος τῶν ἀριθμῶν. Θέσης αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας πλήθος τῶν ἀσκμῶν. Διάφορος τοποθέτησις τοῦ ὄρθου τριγωνού. πρίσματος καὶ εὐθεῖσεις τῆς θέσης τῶν ἀριθμῶν ὡς πρὸς τὸν ὄρθιον. Αἱ αὐταὶ ασκήσεις ἐπὶ τῶν προεγκωμένων στερεῶν. 5. Τοννούνικη πυροποίησις.—Πλάκη τῆς πυροποιητῆς πυραμίδης καὶ πλάκη τῆς τριγωνού πυραμίδης καὶ πλήθος αὐτῶν. Βάσαις καὶ παράπλευρος ἐπιφάνειας. Κορυφὴ καὶ ύψος τῆς τριγωνού πυραμίδης. Τριγωνού ποστέλευσις, ισοσκετής, οπαληγόνης. Ὁρθογώνιον, δίγωνον. Πλευραί, βάσαις καὶ ύψος τοῦ τριγωνού. Μέτρησις γωνιῶν (ἐναγωγεύεις). Εὔρεσις τοῦ ιματιδοῦ.

6. Σφαῖρα. Ἐπιφάνεια τῆς σφαῖρας. Μέγιστος κύκλου, μήκορ κύκλου τῆς σφαῖρας. Κέντρον, ἀκτίς, διάμετρος, περίφερα.

7. Εύρεσις τοῦ ὅγκου τοῦ κύβου καὶ τοῦ ὁρθοῦ παραλληλεπιπέδου.

Δ'. Ηραγματικὰ μαθήματα.

Α'. Ἰστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Ἡρακλῆς.
2. Θησεὺς.
3. Ὁ Τρεικὸς πόλεμος.
4. Λυκοδύρος. Αἱ περὶ ἀνταρφῆς τῶν παιδῶν διατάξεις τῆς νομοθεσίας αὐτοῦ.
5. Σέλων. Τὰ σχολεῖα. Γυμναστικὴ καὶ μουσική.
6. Μιλτιάδης. Ἡ ἐν Μαραθώνι μάχη.
7. Θεμιστοκλῆς. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.
8. Λεωνίδας. Ἡ ἐν Θερμοπύλαις μάχη.
9. Ἀριστείδης καὶ Παυσανίας. Ἡ ἐν Πλαταιαῖς μάχη.
10. Κύματα.
11. Περικλῆς.
12. Σωκράτης.
13. Ἐπικαινώνδας καὶ Πελοπίδας.
14. Ὁ Μέγας Ἀλεξανδρός.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Κώνσταντινος ὁ Μέγας.
2. Ιουστίνιανός.
3. Ἡράκλειος.
4. Βασίλειος ὁ Βουλγαροχότονος.
5. Κωνσταντίνος ὁ Παλαιολόγος. Πολιορκία τῆς Κωνσταντινούπολεως; καὶ ἡλιοτις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων.
6. Κλέοπτα, ἀρματωλίκια. Βίος; κλερτῶν, φρονήματα καὶ θρησκευτικὸς αἰσθημα. Ἡ δημοσίης ποιησίς. Τὸ φρόνιμο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.
7. Δάμαπρος Κατάνων καὶ Ἀνδρόντος. Νέοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν Τούρκων ἀγάνες;
8. Φρήγας Φεραρίος. Ἐνέργειας αὐτοῦ, ἥρακτος ὁ θάνατος. (Γαλλικὴ ἐπανίστασις, Ναπολέων).
9. Οι Σουλιώται. Ἡρωικοὶ ἄγανες κατὰ τοῦ Ἀλεποσσοῦ. Ζαλόγον. Κιονγκο.
10. Νίκος Τσάκας καὶ Εὐθύμη. Βλαχές, ἀρματωλοὶ τοῦ Όλυμπου.
11. Φιλικὴ Ἐπαρχία. (Ξάνθη, Ἀναγνωτόπολος, Λεύκινης, Τσαχάλωρο).
12. Ἀλέξανδρος. Ὑψηλάντη; καὶ ἡ ἐν Βλαχίᾳ ἐπανάστασις.
13. Γρηγόριος ὁ Πατριάρχης. Ἡ ἀπαγγόνισις αὐτοῦ.
14. Ὁ Παλαιὸν Πατρὸν Γερμανός. Ἡ σημεία τῆς Ἑληνικῆς ἐπαναστάσεως.
15. Διάκος. Ἀλαζάνα.
16. Καθηγητὴς Ανδρέας Γρηγόρης οὐρανοβάτης.
17. Κωνσταντίνος Κανάρης. Ἡ πυρπόλησις τῆς ναυαρχίδος. Ἡ ἀνδρεία αὐτοῦ.
18. Ἀνδρέας Μιχαήλης. Ναυμαχία τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου. Ἡ μεγάλη ναυμαχία τοῦ Γέροντος. Ἡ μεγαλοποίησις αὐτοῦ.

19. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. Ἡ ἔλωσις τῆς Τριπολίτου. Ἡ καταστροφὴ τοῦ Δράμαλη. Ἡ στρατηγικὴ εὑρίσκη καὶ τὸ ἀκατέληπτον φρόνημα τοῦ ἔιδρος.

20. Μάρκος Βότσαρης. Νυκτερινὴ ἔφοδος κατὰ τοῦ τούρκου στρατοπέδου καὶ θάνατος αὐτοῦ. Ἡ χρηστότης καὶ ἡ ἀνθεξή αὐτοῦ.

21. Ἡ πτώσις τοῦ Μεσολογγίου.

22. Γεώργιος Καραϊσκάκης.

23. Αἱ τρεῖς Μαγδάλαι δυνάμεις. Ἡ ἐν Πύλῳ Ναυμαχία.

24. Καποδιστρίου. Οὐθον., Γεώργιος. Προσάρτησις τῆς Ἐπτανήσου καὶ Θεσσαλίας. Οἱ ιδιοκοι πόθοι.

Β'. Γεωγραφία.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Πατριδογραφία.—Τὰ γενικώτατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας.

1. Ἡ γῆ ὡς κατοικία ἐμπόλυων δηντῶν.
2. Ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ. Θυσικαὶ καὶ μετεωρολογικὰ φαινόμενα, τὰ σημεῖα τοῦ ὄριστοντος, οἱ ἀνέμοι.
3. Ἡ ζηρὰ καὶ τὸ θάλαττα γενεῖς.
4. Ἡ ἔρηξ ὡς κατοικία ποτὲ ἀνθρώπινον γένους.
5. Οἰκίαι, ὅδοι πόλεων, ἐπιστόποιςτες πόλεων ἢ τῆς καύης, ἐν ᾧ ὁ ἐκασταχοῦ διδοκούσθεντος μαθητής ζῇ.
- 6') Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλλαδός, Κάρταος. Αἱ μεγαλύτεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος, δούλης καὶ ἰενεύθεας. Πάτραι, Σύρος, Κωνσταντινούπολις κτλ.
- 7) Τὰ ὅμοια στιρία.—Ἐκκλησίαι, δημαρχεῖον, νομαρχία, θέατρον, ταχυδρομεῖον, νοσοκομεῖον, φρεονομεῖον, ὄφραντορεῖον, σχολεῖα, στρατῶνες, πτωχοκομεῖον, βουλευτήριον, ἀνάκτοροι. Τάφοι, τείχος, φρύνιον, γέρυφρα, ὑδραγωγεῖα, νεκρταρεῖον.
- 8) Τὰ ὅμοια μέρη.—Ἀγορά, πλατεῖαι ἀνδριάντες πολικεῖς κτλ.
9. Ἡ ζηρὰ κατὰ τὴν χρησιμότητα αὐτῆς.
- 10') Η ζηρὰ, θειῶνες, δάση, ἄγροι: τὰ ἐν αὐτοῖς διαιτώματα ζῶσα.
- 11') Ἐπημητός. Επημητός.
12. Τὰ ὕδωρα τῆς ζηρᾶς.
- 13') Λόροι, έσουνα, ὅρη, ὄροπεδια. Ἡράστεια. Τὰ μεγαλύτερα ὅρη τῆς Ἑλλάδος. Τὰ συνηθίστερα δένδρα τῆς Ἑλλάδος.
- 14') Οἱ οἶνοι ὅρειναν.
15. Τὰ θέρατα.—Ποταμοί, λίμναι, ἔλη, τελλιάτα, κόποι λαμένες. Οἱ ίδιες οἱ συνηθίστεροι ἐν Ἑλλάδε.
16. Αἱ ιδιοτελεῖς καὶ πολύγνατες πόλεις τῆς ζηρᾶς, ἐνθα διαδικτούμενος: δῆμος.
17. Χαρτογραφία τοῦ δήμου, ἐν ᾧ κατοικεῖ διδασκαλόμενος. Ἀνάγνωσις τοῦ ποτογραφικοῦ χάρτου τῆς ίδιας πατρίδος καὶ τῶν περιγύρων αὐτῆς. Ανάγνωσις τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τοῦ δήμου, ἐν φεύγισκει διδασκαλόμενος.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἐλλάς.

1. Ἐπανάληψις τῶν διδαχθέντων.
2. Ἡ έπαρχία καὶ ὁ νομός, ἔνθη ὁ μαθητής.
3. Ἐλλάς. Τὰ ὅρη, τὰ δένδρα, οἱ ποταμοί, αἱ λίμναι, οἱ

νομοί καὶ αἱ μεγαλήτεραι πόλεις, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς.

4. Χαρτογραφία συχνή.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Τὰ ἀναγκαιότατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας. — Εὔρωποι. — Έλλαζ. — Αἱ περὶ τὴν Έλλάδα κῶναι.

1. Τὰ ἀπλούστατα ἐκ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας. Ή γῆς οἱ οἰκουμένοι σῶν. Τὰ σφραγίστατα αὐτῆς. Ή περὶ τὸν θεατῆς ἄξονα περιστροφῆς. Ήμέρα νῦν. Ή περὶ τὸν θηλονού περιφορά τῆς γῆς. Τὸ ἔτος καὶ 4 ὥραι: αὐτοῦ.

2. Η ἀποτέλεσμα τῆς γῆς. Ήπειροι. Οκεανοί.

3. Εύρωποι. Τὰ μεγαλεῖτερα κρήτη αὐτῆς γενετῶν.

4. Έλλαζ.

α') Η ἐν τῇ Εὐρώπῃ θέσις αὐτῆς: ἡ μορφὴ τῆς ἐπιφανείας, ὅρητα.

β') Οἱ οἴνοι τοῦ Ἑλληνικοῦ θαυματείου: ἡ πρὸς ἀλλήλους θέσις αὐτῶν τὰ δρία καὶ ἡ μορφὴ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν: εἰς μεγαλεῖτεροι πόλεις, τὸ κλίμα τὰ προιόντα, ὁ διοί: καὶ ἡ διάτα τῶν εἰς ἔκστον αὐτῶν κατοικούντων.

γ') Φωρίγια, κτηνοτροφία, βιομηχανία, συγκοινωνία, ἐμπόριον, πληθυσμός, θρησκεψία καὶ πολιτισμός ἐν γένει τῶν κατοικούντων.

δ') Τὰ ἀναγκαιότατα περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ Έλληνικοῦ Κράτους (Βασιλεὺς, Ἡπουργεῖς, Βουλὴ κτε.).

ε') Η Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία. Χώραι, πόλεις, κατοικοι, πολιτισμός, διοί.

6. Τὰ ἀλλα κρήτη τῆς Έλλ. χερσονήσου, Σερβία, Βουλγαρία, Μαυροβούνιον.

7. Μικρὰ Ασία. Αἴγαυπτος.

8. Χαρτογραφία συχνή.

Γ'. Φυσικὴ Ιστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Όρυκτα. — Τίτανος, μάρμαρα, κιμωλίας, μαγνειτικῶν ἀλαζ., σίδηρος χαλκός, πετρέλαιον, λιθόθρακες.

2. Φυτά. — Πλεύκη, ιλάτη, καστανέα (δάσος): Ἐλαία, πορτοκαλία, λεμονία, συκη, καρυκ. (ὑπωροφόρω). Κλῆμα, ἄμπελος (σινοτούς, σταρίς). Φασίλος (στρια). Στέτος (ἴδη-μητρακοι καρποί, καλλιέργειας αὐτῶν). Ιον., ἄνακτος (καλλωπισμοῦ). Κάναβης, λινόν (βιομηχανία). Κανάβων, μαζάχ (φραμακευτικά).

3. Ζῷα. — Πρέβετανοι, θεοῦς (μηρυκαστικά). "Ιππος, δόνος (μάνυχα). Πλεύκης, κύνος, γαλῆ (ἀρτεμιτικά). Στρουθίον, ὄρνες, περιστερά, ἀετός, χελιδόνων (πτηνά). "Εγιδίνα, χελώνη, (ἱρπετά). Βέτραχος (χωρίσιος). Τρίγλην (μπαχ-μπούνι), σαρδίνη, σείγηνη (ἰχθύες). Μύρινη, κάμπη (έντονα). Αράχνη (ἀράχνη). Κερκίνος (μαλακοστρακα). Ση-πία, θαλάσσης (αἰγαίνων).

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Όρυκτα.

α) Σῦδος, γύψος, θηρακικὴ γῆ, αδάμας (ἀμέταλλα ὁ-ρυκτά).

β') Χρυσός, ἀργυρος, μόλυβδος, θεῖον (μεταλλικά, ὁ-ρυκτά).

γ') Ἀσφαλτός (όργανικά δρυκτά).

δ') Ήμέστεια, σιεμοί, μεταλλικαὶ φλέβες; μεταλλι- καὶ πηγαὶ, λιμανικά θέστα (γεωλογικά).

2. Φυτά. — Δρῦς, λεύκη, πλάτανος, μηλέα, κέρασος. Καπνός, έβανθα, σύρα, ἀραβόποτος, σακχαροπλάνων καρύκ., κρίνη, φίδη.

3. Φυσιολογία τῶν φυτῶν. — Κορμός, βίζα, κλάνη, φύλλα, χύμα. "Ανθ., καρποί, γονιοποτέντις. Πολλα- πλασιασθεῖς καὶ ἔξεγένεις τῶν φυτῶν. Γυναι., λιπαρότητα, θερμότης, θυρεία.

4. Ζῷα.

α') Κάμψηλος, λέων, τίγρις, λύκος, ἀλόπηξ, ἔλεφας, οὐλαντα, δελφίν, κάστωρ, νυκτερίς (θηλαστικά).

β') Αἴγανος, ταύρος, στρουθοάμυληος (πτηνά).

γ') Κροκοδεῖλος, δέρας, κροταλίας (ἱρπετά).

δ') Όντσος (εσκαλόδος) σκύριθρος, σκύλιον (σκυλόψυ-ρος), καρχαρίας ἢ ἀνθρωποφάγος (ἰχθύες).

ε') Μήτισος, μεταδοσιαληκή, ἀκρίς, κώνωψ, τίττεις (ἔντομα).

γ') Τευλίς (καλαμάρι), δοστερα (καλαμάκια).

ζ) Σπόργοι, κοράλλια (κοιλέντερα).

5. Σωματοδολγία. — Δέρμα, τρίχες, ὄνυχες, σάρκες. Σκελετός. Θρέψις (μάστοσις: πέλις, κυνολοφορία τοῦ αἰματος, ἀντανονή). Τὸ νευρόνιον σύστημα. Τὰ αἰσθητήρια δρ-γανά.

3. Αἱ φυλαι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Δ' Φυσική.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Βαρύτης. — Πτῶσις σώματος. Νῆμα στάθμης: ἡ κατεύθυντήρ. Κατακόρυφος. Βάρος. Ισορροπία. Μοχλὸς πρωτογενῆς: (τροχαλία περγά, έλευθέρων πολύσπατα, ζα-ρούλλον, ἐργάτης, ζύγος, φάλις, στατήρ). Μοχλὸς δευτερο-γενῆς: (χειράμαξα, καρυοβλάστης.) Μοχλὸς τριτογενῆς: πυράγρα.

2. Τρόποι συγκροτήσεως τῶν σωμάτων. — Στε-ρεά. Υγρά. Άερια. Συνοχὴ καὶ συνάρφεια ἤτοι συγκολλη-τική δύναμις τῶν μορίων διαρρόων σωμάτων: (γραφῆ διά-κιμωλίας ἢ μελανής ἢ μολυβδοκονόδου), ἡ συγκόλλησις διά κόλλας ἢ κασσιτέρου.

3. Υδροσυστημάτική. — Αρχὴ τοῦ Ἀρχικήδους. Σάμα θεούζοντος (μόλυβδος ἢ θάλαττι), αἰωρούμενον (ἴλαιον ἐν μίγματι σύνθετοις καὶ σίνοτενάματος), ἐπιτοπολέον (ἔνθινον ἐφ' θάλασσας, ποταμού). Συγκινονοῦντας ἔγγεια (ὑδραγωγεῖς, πίδακες, ἀρτεμιταὶ πρέστες, ὑδροστάθμηη, ἀρρεστάθμηη).

4. Άερια. — Ατμοσφαιρικής ἀήρ. Βάρος τοῦ άτμο-σφαιρικοῦ οὐρανοῦ, άτμοσφαιρική πίεσις. Βαρόμετρον. Έλα-στικήτης τῶν ξερῶν. Σίρου. Αναρροφητική δέραντηλία.

5. Θερμότης. — Ήλιακή θερμότης. Θερμότητα διά τρι-της. Μὲν πέτραις, μὲν αρρενοφύεσι διά κάποιαν. Διατοτήτη τῶν σωμάτων διὰ τῆς θερμότητος. Θερμομέτρον. Καλοὶ ἀγνοοὶ καὶ κακοὶ ἀγνοοὶ τῆς θερμότητος. (Πυρέχαρα, ζύ-λιναι λαβεῖ, ἐνδύματα, ἐφαπλώματα, ἀχυρά, βίντηματα ξύλου, διπλᾶ παραθύρω). Διαστολὴ τῶν ἀερίων διὰ τῆς θερμότητος: (καπνονέδηγη, φεύγατα σάρος, ἀερισμός, ζνευμός).

2) Ἡ προσακήσεις τὰ γράμματα *Uai N.*

3) Ἡ προστοκησίς τὸ γράμμα *μ*

4) Σύνδεσις τῶν ἀνωτέρω γραμμάτων.

5) Τὰ γράμματα: *O, A, F, E, W, P*

Αἱξεις ἐκ τῶν ἀνωτέρω γραμμάτων συγχείμεναι.

6) Αἱ προσακήσεις *I, S* Τὰ γράμματα

J, X, uai, δ' Αἱξεις περιέχουσαι τὰ δῦνα
γενόμενα γνωστὰ γράμματα.

7) Τὰ γράμματα *J, T, O, W,* Αἱξεις πε-
ριέχουσαι ταῦτα.

8) Τὰ γράμματα *θ, C, uai, S* μετὰ λέξεων.

9) Τὰ γράμματα *γ, J, uai, Z* μετὰ λέξεων.

10) "Απαντα τὰ μικρὰ γράμματα κατὰ τὴν ἀλφαβῆτη κτικὴν αὐτῶν σειράν. Λέξεις καὶ φράσεις περιέχουσαι δῆλα τὰ μικρὰ γράμματα.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1) Αἱ προσακήσεις *I, K, C.* Τὰ κεφαλαῖτα

γράμματα κατὰ ταύτην τὴν τάξιν

*T, Η, Λ, Α, Ι, Φ, Ο, Υ,
Ε, Ζ, Ζ, Η, Ρ, Χ, Ν, Μ,
Υ, Φ, Β, Κ, Σ, Ζ, Ε, Δ.*

Μεθ' ἔκστασιν κεφαλαῖτον γράμματα δικοῖς: αὐτοῦ εἰς λέξεις δὲ τοῦ ιδίου γράμματος ἀρχομένας.

2) Ἀριθμός. Ἀκέριοι, καὶ σματικοὶ καὶ μικτοί.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1) Λέξεις καὶ φράσεις εἰς μάγισθον μαρτύρων τοῦ κατά τὴν προηγουμένην τάξιν ἐν γράμμασι ὄντες.

2) Στρογγύλη γραφή. Μικρὰ καὶ κεραλικὰ γράμματα αὐτῆς.

Δ'. Γυμναστική.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Παιδιά.

1. Ἄρινδος καὶ λύκος.

2. Μυτνᾶν εἰν κύκλῳ.

3. Νεοσσοὶ καὶ δεῖτος.

4) Ἡ πολιορκία.

5. Μυτνᾶ δαβδούχος.

*Ασκήσεις τακτικαὶ καὶ ἐλεύθεραι.

Κανονικὴ στάσις. Τὰς γένεας ἐπὶ τῶν λέξιων ἐναλλάξ καὶ ἀμφοτέρᾳ. Στροφὴ τῆς κεφαλῆς δεῖξις ἡ ἀριστερά. Στροφὴ τοῦ κορούου. Βάδην ἐπὶ τὰ πλάγια. Σχηματισμὸς τοῦ ζυγοῦ. Ἀριθμοὶς κατὰ δυάδας. "Ἐν θημῷ ἐμπρός. Κλίσις ἐπὶ δεῖξις ἡ ἐπὶ ἀριστερά. Βάδην. Κλίσις τοῦ κορούου ἐμπρός ἡ ὀπίσια, δεῖξις ἡ ἀριστερά. Κλίσις τῆς κερκίλης. Τάσις τῶν χειρῶν ἐμπρός ἡ ἄνω κατακορύφως. Τάσις τῶν χειρῶν ἐμπρός καὶ ἀνώ. Τάσις τῶν χειρῶν ἐπὶ τὸ δακτύλιον. Τάσις τῶν χειρῶν ἐμπρός μετὰ κεφίσματος. Τάσις τῶν χειρῶν ἐμπρός μετὰ πλάγιας καὶ δινωμένων. Τάσις τῶν χειρῶν ἐμπρός τῶν ποδῶν ἐπὶ τὰ πλάγια. Τάσις τῶν χειρῶν ἐμπρός τῶν ποδῶν εἰπὼν εκβαλλομένων ἐπὶ τὰ πλάγια. Τάσις τῶν χειρῶν ἐμπρός μετὰ κεφίσματος. Προεβολὴ τῶν ποδῶν. Τὸ αὐτὸν μετὰ τάσεως τῶν χειρῶν. Τὸ αὐτὸν μετὰ κεφίσματος τοῦ κορούου. Τὸ αὐτὸν μετὰ κεφίσματος τῆς ἐπερινύμου ἡ ὀμανύμου χειρὸς ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν. Σχηματισμὸς κύκλου.

ΤΑΞΙΣ Β'.

*Ἐπανάληψις τῶν διδαχθέντων ἐν τῇ Α' τάξει.

Παιδιά.

1. Μυτνᾶ ἐν κύκλῳ διπλᾶ.

2. Ἄρινδος καὶ λύκος ἐν κύκλῳ διπλᾶ.

3. Δρόμος περὶ κύκλου.

4. Διελκυστίνδα.

5. Ὁ τυφλοπόντικος.

*Ασκήσεις τακτικαὶ καὶ ἐλεύθεραι.

Μετάβασις ἐξ ἑνὸς ζυγοῦ εἰς δύο καὶ τανάπτων. Ἀριθμοῖς καὶ πόντοντος τῶν ζυγῶν. Μεταβολὴ ἐπὶ δεῖξις καὶ ἀριστερά (ἐν ζερμίᾳ). Μεταβολὴ ἐν κινήσει. Ἀλλαγὴ θημῶν. Αἴρεσθαι καὶ πάγκαλα. Κάμψις τῶν χειρῶν ἐμπρός καὶ δινωμένων. Διάστασις τῶν ποδῶν μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλήν. Κάμψις καὶ τάσις τῶν χειρῶν ἐπὶ τοὺς ὄμους καὶ ἀνώ. Δισαύτως μετὰ κεφίσματος. Τὸ αὐτὸν ἐπὶ τοὺς ὄμους καὶ ἀνώ. Προεβολὴ τῶν ποδῶν μετὰ τάσεως τῶν χειρῶν.

χειρῶν ἔνων κατακορύφως. Βάθην ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἡ ἔκτον
μετὰ κλίσεως ἀριστερά ἡ δεξιά. Τὸ αὐτὸν μετὰ καθίσμα-
τος. Οὐ σχηματισθὲν τοῦ κοχλίου μετὰ τάσεως τῶν χειρῶν
καὶ κρύσεως αὐτῶν. Συνδυσμὸς πεζικῶν καὶ γυναικε-
τῶν Ἐημάρων. Διαστάδων καὶ τροχόδων ἐν χώρῃ καὶ ἐν
κινήσει. Βήματος ἀλλαγῆ.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἐπανάληψις τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις διδά-
χθεντων.

Παιδιά.

1. Δρόμος περὶ κύκλου διπλοῦν.
2. Ἀντίδρομος.
3. Ἡ τριγύμια.

*Αδκίσεις τακτικαὶ καὶ ἐλεύθεραι.

Σχηματισμὸς τῶν τετράδων. Αἱ παντοιδεῖς μεταβολαῖ.
Βάθην κατὰ μέτωπον καὶ κατὰ παραγγγήν. Ή σύγκρυ-
τις καὶ ἡ ἀπλοποίησις τῶν στίχων ἐν χώρᾳ καὶ ἐκδι-
σματι. Αἱ προσοδαί. Ή μεταβολὴ ἐν κινήσει μετὰ τῶν
προσοδῶν. Τὸ αὐτὸν μετὰ κάμψεως καὶ τάσεως τῶν χειρῶν.
Αἱ προσοδαί προσχωρητικῶν. Ἀντικετθέσεις τῶν πο-
δῶν. Τὸ αὐτὸν μετὰ κάμψεως τῶν χειρῶν ὑπὲρ τὴν κερα-
λήν. Τάξις τῶν ποδῶν ἑπτοῦ, ἐπὶ τὰ πλάγια καὶ ὄπεις.
Κάμψις καὶ τάσις τῶν ποδῶν ἐμπόδιος ἡ ὄπεια. Τὸ αὐτὸν
μετὰ κάμψεως καὶ τάσεως τῶν χειρῶν. Περιστροφὴ τῶν
κάτω ἔκρων ἐναλλάξ μετὰ περιστροφῆς τῶν χειρῶν. Προ-
σοδὴ τῶν διωνύμων ἔκρων τῆς ὁμωνύμου χειρὸς καρπο-
μένης πρὸ τοῦ μετώπου. Τὸ αὐτὸν προσχωρητικῶν. Διπλῆ
μεταβολὴ ἐν χώρᾳ καὶ ἐν κινήσει. Τὸ αὐτὸν μετὰ προσο-
δῆς. Τὸ αὐτὸν μετὰ κάμψεως καὶ τάσεως τῶν χειρῶν. Δι-
πλῆ μεταβολὴ μεθ' ἀπλῆς ἡ διπλῆ προσοδῆς. Οὐ σχη-
ματισμὸς παραλληλογράμμου ἐν βαθίσματι μετὰ κάμψεως
καὶ τάσεως τῶν χειρῶν "Ἄλμα διπλοῦ εἰς μῆκος ἡνομέ-
νων τῶν ποδῶν." Άλμα διπλοῦ καὶ τριπλοῦ ἐπίσης ἡνο-

μένων τῶν ποδῶν. "Άλμα εἰς τὴν πρώτην μετὰ δρόμου.
Πεζοδρομίαι:

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἐπανάληψις τῶν διδαχθέντων.

Παιδιά.

1. Η τοῦ κέντρου σφαῖγα.
2. Δρόμος περὶ κύκλου διπλοῦν.
3. Σκαλαβία (Αμπερίζα).

*Αδκίσεις τακτικαὶ καὶ ἐλεύθεραι.

Σχηματισμὸς τῶν ὄπταδων ἐν χώρᾳ καὶ ἐν βαθίσματι.
Σχηματισμὸς τῶν ὄπειων. Βελτίωσις λαζανίν. Τροχά-
δην ἐν χώρᾳ καὶ ἐν κινήσει τεταμένων τῶν χειρῶν. Ἰσορ-
οπία ἐφ' ἐκατέρου ποδός, τοῦ ἐπέρι τοῦ καμπτομένου ἐμπρὸς
ἡ ὄπισσος. Τὸ αὐτὸν μετὰ τάσεως τῶν χειρῶν. Διάστασις
τῶν ποδῶν μετὰ κλίσεως δεξιὰ ἡ ἀριστερά. Διάστασις τῶν
ποδῶν μετὰ μεταβολῆς ἐπὶ δεξιᾷ ἡ ἐπ' ἀριστερά. Αἱώρη-
σης τῶν χειρῶν. Τὸ αὐτὸν μετὰ καθίσματος. Πλέκτης.
Βάθην μετὰ ἔμματος ἀλλαγῆς ἀνὰ πᾶν τέταρτον. Τὸ
αὐτὸν μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν. Σχηματισμὸς διμορφῶν.
Στροφὴ τοῦ ὀβλημοῦ καὶ τῶν διμορφῶν ἐν χώρᾳ καὶ ἐν
κινήσει. Συνδυσμοὶ διασφρόνων ἀσκήσεων. Σχηματισμὸς
διαχρόνων γεωμετρικῶν σχημάτων. Δρόμος. "Άλμα εἰς μῆ-
κος διπλοῦ καὶ τριπλοῦ μετὰ δρόμου. "Άλμα εἰς ὑψός.
"Άλμα εἰς ὑψός καὶ μῆκος.

Πεζοδρομίαι. Κολψηντικὴ, δῆποι δυνατῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεν τὴν δη-
μοσίευσιν καὶ ἐκτίθενται τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1894.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας
Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργός
Δ. Μ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ